

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Tóth Eszter*
Cím: *A Szeretett Város*

Forrás: *Símlai*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

81-14

Hely:

Idő:

"1945"

Személy:

Helyszám:

Budapesti Központi Könyvtár, Közp. városi háza — 1896/50

TÓTH ESZTER:

A Szeretett Város (V. KERÜLET)

Esti rév a Rothermere
utca alatt

Hosszú sorban állunk a szép sötétben
s a gyér villanyfényt úgy hívjuk,
és „hajdan”-t érzünk ahelyett, hogy lámpa
„régen”...
Hűvös a lég, csörög a vízi szántás

a közeli csónak vonta barázdán.
Társaságunk is mindjárt vízre száll
S ha ily elengedetten most leráznd
a sok röghöz bogozó, szoros szálát,

és mielőtt a tulsó révbe átszállt
bárkát a matróz vidáman kikötne,
elsüllyedhetnek, s mint Goethe
nem látna senki, soha, soha többé....

A Vigszínház

Elindulsz az ünneplő ruhában
színjátékot nézni, s magad is
eltéped a valóságnak szálát,
vastag az, de könnyen szakad is,

s átfestődik oly színes fonallá,
melyet saját mintájára sző
a színjáték, — ste szokott mivolta
formától megkülönböző

formán jársz a felvonásközökben,
majd süppedsz a nézőtér sötét
öblébe, várván: a drága játék
jöjjön újra, szedje újra szét,

s oldja és keverje önmagába
már-már helyrezoékent lényedet...
Ez a színház. Csakhogy mindegyik
más,

mind másféle körére vezet

a számtalan körű Változásnak.
Az a színház, melyben maga Pest
édes, régi szelleme varázsolt,
ha leáradt villannyal az est:

az a Vigszínház volt. Hogy szeretted!
S a bombáktól egy komisz hasáb
lett belőle, szétronésolt kövekből.
Törésein sűrű némaság

alvadt vérként tapad meg sötétben.
Hiheted-e jobb jövők szakát?
Hallásod van-e, a csend alatt hogy
halld, ami é csenden csendül át?

Varsányi és Hegedűs szavának
régiesrég elzengett zengzetét,
melyet már csak hírből ismertünk mi,
háborúban felnőtt nemzedék.

s amely zengzet mégis elér minket,
s megértjük: a színház mit jelent,
hogy szétszórt követ helyrerakva
jobb jövőbe rakjuk a jelent.

Szent István-körút

Egy vastag mitológiának
dús, forró magvát környezi
a Nagykörút. Bő robogással
a forgalom víg szörnyei

gépkocsi-testük lármabőrén
kiduzzasztják az életet,
sörényükbe fogódzva nyargal
a Robot és az Elvezet.

Gigász ikerpár, szélsőrénybe
fogódzva nyargal s kurjogat,
vagy neonindák közt küszik, vagy
csattogtat boltajtó-fogat.

Mert a nagyvdrós csúpa-mítosz,
s váltott alakban hömpölyög
a Nagykörúton a Dundig.
Ott fölszívják a hús ködök

és átpihentetik Budába
a Margithídon, s arra túl,
a hegyeken csöndbe terítve
a mítosz dlonmá simúl...

E szép vonal nincs már. Leérvén
a csonka-bonka hidtörög,
Pest megtorpan és jobbra, balra
torlóda kétfelé török.

A Szent István-körút zavartan
bukdácsol, mint a nyomorék,
s árva, álomtalan Budáról
sápadtan néz reá az ég.

Cím :

Idő :

Személy :

Halvénym...

Az Országház

A Duna-színnek halvány lemezéből
napfény ollózta ki a vonalát, —
a Halászbástya fülkéiből nézve
az Országház ilyen volt odaát.

Ó, panorámás Parlament a parton!
Árkádjaid jól látták csókjait
tán minden pestinek, — s folyosód
látta
szívarozó Mikszáthot s Jókait.

Most kupolád mint egy molyrágta
sapka
a panoráma csúnyán szétlazuul,
de tán belsőd ép most épül meg
jobban
és igaz dolgához föligazul.

A törvényszékek vidéke

En szakszerűen nem tudom: miképpen
munkálkodik a Törvény és a Jog,
de valahányszor utcáikba léptem,
erős szférájuk szíven ragadott.

Látni véltem a zsörtös kis pöröknek
palvardt, mikor útam erre ment,
a feleselő nyelvek mint pörögnek,
míg a jó bíró rendet nem terem.

Majd a szigor frisse szállt be
tüdömön,
az alvilági büngözt elnyomó,
és észrevétlenül, hogy azon tűnődöm:
ártatlan, jó gyerekek lenni jó.

De jók vagyunk-e csakugyan? —
Bizonyyal!

Nem gyilkoltam és nem loptam, nem
én!
De mégis némi ferde, bús iszonnal
iszkoltam a fogháztól, s feketén

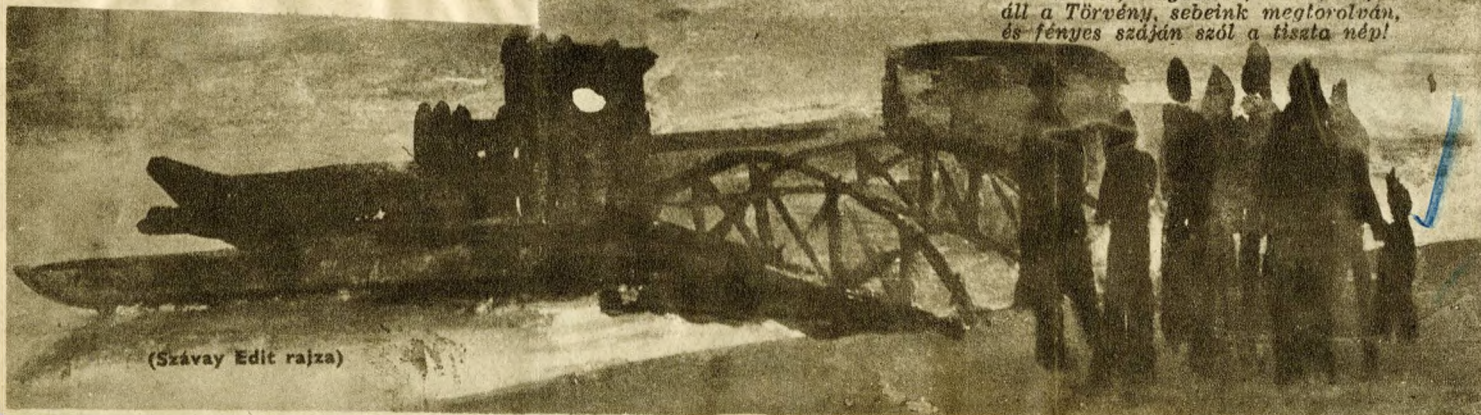
torlódo vétek fölött néztem szerte
a szabadban. Irattáskák zsúfolt
pakkjával az ügyvédek jártak erre
és Nagy Zoltán is köztük bandukolt.

És mindenütt a Törvény. Finom ujjal
bogarozva, vagy mutatva zord ököll.
míg a márvány Kúrián tiszta súllyal
a végső igazság feltündökölt.

Igazságot, erkölcsöt tönkretágtak
a háborúnak szörös férgel.
Valljuk be csak: mindönk vérebe
haghtak
a bánözésnek forró mérgei.

Há más nem, hát egy félkiló fehér-
bab
került hozzánk a másébol talán...
De soha többel — Újra áll a vérpad
saját lelünknek ítélő szaván.

és újra áll a Törvény, rendben óvón,
ami nemes, magasztos, tiszta, szép. —
áll a Törvény, sebeink megtorolván,
és fényes száján szól a tiszta nép!

(Szávay Edit rajza)